

RANNIKON MAASTOSEMINAARIN KUVASATOA:

GALGBERGET, TAMMISAARI 31.8.:

Kuvat 1. ja 2. Raaseporin linna
toivotti tulijat tervetulleiksi
kulttuurihistoriallisesti
arvokkaisiin perinnemaisemiin.

Kuva 3. Museovirastosta Päivi Maaranen (keskellä) kertoi Galgbergetin traagisestakin historiasta. Perimätiedon mukaan alueella on Ruotsin valtaisteluiden seurauksena hirtetty kaksi ihmistä vuonna 1520.

Kuva 4. Polku vie lampaiden laiduntamalle hakamäelle ja siellä olevan olevan vanhan torpan luo.

Kuva 5. Vaatimattoman "Nyåkers torp"- torpan ympäristössä kasvaa paljon ketokasveja.

Kuva 6. Paikallinen luontokartoittaja Esko Vuorinen esitteli hakamaiden harvinaistunutta heinäkasvia hinaa (*Danthonia decumbens*).

Kuva 7. Esko Vuorinen kertoi myös, että yli 10 v. sitten alueella ei juurikaan kasvanut vaateliasta kasvillisuutta, vaan se oli aikaisemman käytön loputtua ollut hyvin umpeenkasvanut.

Kuvat 8. ja 9. Vuonna 1999 tapahtuneen puiden raivaamisen ja kymmenisen vuotta kestäneen lammaslaidunnuksen tuloksena alueella on nykyään edustavaa ja kaunista hakaa.

Kuva 10.
Perinnemaisemaromantiikkaa.
Kurjenkello (*Campanula persicifolia*) ja riukuaita.

KLAPPANBERGET, KARJAA 31.8.:

Kuva 11. Marjukka Mähönenen Maa- ja metsätalousministeriöstä ilahtui tuttavallisista hiehoista. Taustalla on Klappanbergetin haka- ja metsälaidunmäki, joka on aidattu yhteen ympäröivän nurmilaitumen kanssa.

Kuva 12. Lehmät paimensivatkin ihmiset ylös mäelle eikä päinvastoin.

Kuva 13. Hiehot päättivät lopulta myös liittyä ryhmään.

Kuva 14. Suomen Luonnonsuojeluliiton Tanja Siippainen etsii niityltä perinnebiotoopeille tyypillisiä kasveja.

Kuva 15. Löytyisiköhän Suomen Ympäristökeskuksen Harri Tukian taskuista parempaa syötävää..?

Kuva 16. Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion Airi Matila *Cowboy* tunnelmissa.

Kuva 17. ...voikohan tuonne mennä?

Kuva 18. Yhdessä Klappanbergetin tutun omistajattaren Anne-Maria Suontakasen (punainen huppari) sinne voi varmasti mennä...

Kuva 19. Perinneympäristön hoidon kannalta on ongelmallista, että laidunpainetta ei ole tarpeeksi ja että aluetta ei ole aidattu omaksi laidunalueekseen ympäröivästä nurmilaitumesta erilleen. Nyt Klappanbergetin mäki on suurelta osin jäänyt laiduntamatta, jolloin mm. lehtipuun taimet ovat päässeet reippaaseen kasvuun ja alueen umpeenkasvu hyvään vauhtiin niin valoisalla metsälaitumella kuin sitä reunustavilla niityilläkin.

STORGÅRDSIN TILA, KARJAA 31.8.:

Kuva 20. Ainakin sadan vuoden ajan vähintään neljä hiehoa on laiduntanut Storgårdsin Österskogenin noin 20 hehtaarin aluetta. Österskogenin reunoilta löytyy alueen edustavinta metsälaidunta: puustoltaan väljää ja niittykasvien kirjomaa metsää, jossa lehtipuun taimia ei juuri kasva.

HAVSGÅRDAR OY:N TILA, HANKO 1.9.:

Kuva 21. Kirsi Hellas Uudenmaan ELY-keskuksesta viittilöi 8 vuotta sitten hänen johdolla peruskunnostetun mäntyhaan suuntaan. Oikealla puolella Kirsistä aluetta laiduntavan ylämaankarjan emäntä Arja Primietta (punainen takki).

Kuva 22. Ylämaankarjan matalaksi laiduntamaa merenrantaniittyä. Vedessä näkyy meriaita, joka puretaan aina talveksi.

Kuva 23. Ylämaankarja kuten muutkin nautakarjarodut ovat tehokkaita pitämään laiduntamalla rantojen järviruovikot kurissa.

Kuva 24. Erittäin uhanalaista meriotakilokkia (*Salsola kali* ssp. *kali*) etsimässä hiekkaiselta rannalta.

Kuva 25. ...löytyihän se sitten.

Kuva 26. Talkootyönä peruskunnostettua mäntyvaltaista laidunhakaa. Kantojen lukumäärästä voi päätellä kuinka tiheää puusto oli aikaisemmin.

Kuva 27. Kunnostusta odottava tuleva koivuhaka. Metsiköstä kunnostusharvennuksen yhteydessä poistettavaa puuainesta käytetään paikan isäntäpariskunnan Markku ja Arja Primiettan kotitalon lämmitystarpeisiin.

Kuva 28. Karjanlanta mahdollistaa ensimmäisten niittykasvien leviämisen metsäisille laitumille.

Kuva 29. Nurmilaitumien reunoillakin olevat pienet puustoiset osat ovat tärkeitä ylämaankarjalle niiden tuoman varjon ja...

Kuvat 30. ja 31. ... myös puiden mahdollistaman rapsuttelun vuoksi.

Kuva 32. Häme-Uusimaa metsäkeskuksen Jouni Rantala metsälaidunta reunustavan pylväskatajan seurassa.

Kuva 33.
Suomen Ympäristökeskuksen Harri Tukia lepäilee tukevaan High tensile-aidan tolppaan. Havsgårdar oy:n ylämaankarjan isännällä Markku Primiettalla on oma aitafirma, joka valmistaa ja myy näitä kestäviä aitoja. Markku kertoi seminaariväelle myös, että aidan rakentaminen on mahdollisimman kustannustehokasta kun aitaus on neliön mallinen ja siinä on minimimäärä kulmia ja veräjiä.

NABBENSIN TILA, TAMMISAARI 1.9.:

Kuva 34. Valtakunnallisesti arvokkaaksi perinnemaisemaksi luokiteltu Nabbensin tila sijaitsee isolla Skärlandetin saarella. Isäntä Henry Brunström (keskellä, vihreä takki) vastaanotti vieraat.

Kuva 35. Maastokahvit juotiin ja maastopullat syötiin kauniilla kedolla.

Kuva 36. Ilpo Mannerkoski (oikealla, vihreä takki ja vihreä reppu) Suomen ympäristökeskuksesta piti maastoluennon puustoisten perinneympäristöjen uhanalaisista selkärangattomista. Opimme mm. että valoisuus ja kuoleva puusto ovat tärkeitä useille näistä lajeista.

Kuva 37. Edustavat niityt ja kedot vuorottelevat mäntyvaltaisten hakojen kanssa Nabbensin maisemassa.

Kuva 38.
Arkeologi
työssään.
Museoviraston
Päivi Maaranen
laittaa muistiin
muinaisen
tienpohjan
GPS-tietoja.

Kuva 39. Ukkospilvet roikkuivat jo taivaalla uhaten tehdä lopun aurinkoisesta päivästä.

Kuva 40.

Onneksi paikalta löytyi kuitenkin kuusi jonka suojaan päästiin vetäytymään sateelta. Näin maastoseminaari loppui hieman kosteissa olosuhteissa, mutta se ei tunnelmaa enää juurikaan haitannut (-:.